

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

3AM391 Regionální ekonomika v kultuře

Ing. Michal Straka

Katedra arts managementu, FPH VŠE v Praze



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- kultura v regionální politice

 - nemovité kulturní dědictví

 - kulturní památky / národní kulturní památky

 - kulturní infrastruktura

 - mířená většinou na potřeby obyvatel

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- nemovité kulturní dědictví
 - profánní památky
 - hrady
 - zámky
 - tvrze
 - měšťanské domy
 - venkovské usedlosti
 - sakrální památky
 - kláštery
 - kostely
 - kaple / zvonice
 - boží muka / pomníky

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- technické památky
 - mosty
 - průmyslové areály / objekty
 - železnice
 - lokality jako pozůstatek těžebního průmyslu
- územně plošné památky
 - městské památkové rezervace / zóny
 - vesnické památkové rezervace / zóny

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- kulturní infrastruktura

- hmotná zařízení / nemovitě objekty

- zprostředkování / poskytování kulturních služeb

- základní zařízení

- divadla / kina / knihovny / muzea / galerie / výstavní síně / památníky

- ostatní zařízení

- školy / archivy / muzea / skanzeny / hvězdárny / planetária / zahrady / naučné stezky

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- regionální politika přímo nezahrnuje
 - krajinné prvky
 - přírodní památky
 - chráněná území
- živá kultura
 - divadelní / folklórní / hudební / taneční soubory

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- regionální podpora evropského kulturního dědictví
 - Lisabonská smlouva
 - unie přispívá k rozkvětu kultur / respektuje různorodost / kulturní dědictví
 - zlepšování znalosti / šíření kultury / dějin
 - zachování a ochrana kulturního dědictví
 - nekomerční kulturní výměna
 - umělecká / literární tvorba

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- Evropská strategie pro kulturu

- prosazování mezikulturního dialogu
 - podpora rozmanitosti
 - výuka jazyků
 - mobilita osob
- podpora kreativity skrze kulturní odvětví
- prosazování kultury jako klíčového komponentu mezinárodních smluv

- program Culture

- podpora kulturních projektů
- podpora subjektů
- podpora studií / analýzy / etc.

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- regionální politika rozvoje Evropské unie
 - strukturální fondy
 - tematické programy
 - národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví _ vracíme památky do života
 - obnova / využití památkových objektů
 - UNESCO / kandidáti / Národní kulturní památky
 - regionální operační programy
 - nepřímá podpora v souvislosti s cestovním ruchem
 - budování celostátně působících center identifikace / dokumentace / uchování / využití movitých památek
 - vytvoření centra českých nemovitých památek

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- Přeshraniční spolupráce
 - podpora rozvoje / cestovního ruchu
 - ochrana / obnova památek

- Norské fondy

- ochrana / obnova nemovitého kulturního dědictví
- zlepšení péče / ochrana movitého kulturního dědictví
- obnova historických městských území / historických území v regionech
- obnova historického / kulturního dědictví v regionech

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- Rada Evropy

- Evropská kulturní úmluva
 - lokální předměty ochrany jsou zároveň společným kulturním dědictvím
- Evropská úmluva o ochraně archeologického dědictví
- Evropská úmluva o přestupcích směřujících proti kulturním statkům
- Evropská úmluva o záchraně architektonického dědictví Evropy
- Evropská úmluva o ochraně archeologického dědictví
- Evropská úmluva o krajině

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- projekty orientované na
 - kulturní různorodost / kulturní občanství
 - dialog různých kultur / prevence konfliktů
 - rozvoj evropské kinematografie
 - Eurimages
 - koprodukce / distribuce / uvádění evropských filmů
 - evropské výstavy umění
 - kulturní dědictví

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- Strategie regionálního rozvoje ČR
 - základní koncepční dokument
 - střednědobý
 - analýza stavu regionů
 - kulturní potenciál
 - SWOT regionů
 - strategické cíle
 - vymezení podporovaných regionů
- úkoly orgánům státní správy v podpoře regionálního rozvoje včetně Ministerstva kultury

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- realizace 07 – 2013

- ~26,5mldEUR _ schváleno Evropskou radou
- ČR zapojena do všech tří cílů regionální politiky

- 26 operačních programů

- regionálně

- 7 regionálních operačních pólů
 - 2 operační póly Praha
 - 5 operačních pólů Přeshraniční spolupráce
 - 4 Evropské územní spolupráce

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- strategické cíle
 - konkurenceschopná česká ekonomika
 - otevřená, flexibilní a soudržná společnost
 - atraktivní prostředí
 - vyvážený rozvoj území
- bude posílen ekonomický růst a růst zaměstnanosti využitím přírodních, ekonomických a sociokulturních odlišností regionů a jejich vnitřního potenciálu

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- priority regionálního rozvoje

- Prioritní osa č.7: Kultura

- 7.1. Organizace a řízení kulturních aktivit
- 7.2. Rozvoj kulturní infrastruktury a služeb
- 7.3. Zachování a využívání kulturních památek
- 7.4. Vzdělávání a informovanost

- realizace _ Ministerstvo kultury / kraje / Integrované operační programy / Regionální operační programy

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- Ministerstvo pro místní rozvoj _ kultura
 - program Podpora regionálního rozvoje
 - program obnovy venkova:
 - Dotační titul č.4: Podpora obnovy drobných sakrálních staveb v obci
 - obnova sakrálních staveb bez statutu kulturní památky
 - kaple / sochy / boží muka / zvonice / etc.

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- regionální rozvoj _ Ministerstvo kultury

- Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón
- Program péče o vesnické památkové rezervace, vesnické památkové zóny a krajinné památkové zóny
- Program záchrany architektonického dědictví
- Program Podpora pro památky UNESCO
- Program Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- integrovaný operační program
 - zaměření se silnou územní dimenzí
- prioritní oblast 5. Národní podpora územního rozvoje
 - priorita 5.1. Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví
 - podpora využití kulturních památek národního významu
 - 1 – 2 projekty na kraj

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- regionální operační program
 - NUTS2
 - Střední Čechy / Severovýchod / Střední Morava / Moravskoslezsko / Jihozápad / Severozápad
- vazba na kulturu
 - Prioritní osa
 - Regenerace a rozvoj měst
 - Integrovaná podpora místního rozvoje
 - venkovský prostor
 - Udržitelný rozvoj cestovního ruchu

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- schválené projekty
 - centra znalostí / vědomostí
 - muzea
 - knihovny
 - archivy
 - modernizace / rozšíření / funkčnost
 - památkové objekty / zóny
 - revitalizace
 - prezentace kulturního dědictví

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- operační program Přeshraniční spolupráce
 - Česká republika – Sasko
 - Česká republika – Bavorsko
 - hospodářský rozvoj / lidé
 - turistika / muzea / naučné trasy
 - Česká republika – Polsko
 - Česká republika – Slovensko
 - podpora sociokulturního / hospodářského rozvoje
 - kultura / turismus / řemesla
 - Česká republika - Rakousko

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- Norské fondy

- ~111mEUR

- podpora investic / projektů v prioritních oblastech

 - ochrana a obnova kulturního dědictví

 - zlepšení péče a ochrana movitého kulturního dědictví

 - obnova historických městských území a historických území v regionech

 - obnova historického a kulturního dědictví v regionech

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- projekty

- individuální projekty

- obnova poutního areálu Chlum

- rekonstrukce Strahovské knihovny

- modernizace bezpečnostních systémů Národní galerie

- skupiny

- blokové granty

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- kultura ČR optikou Strategie regionálního rozvoje 14/20
 - umění / kulturně výchovná činnost / kulturní dědictví / církve / náboženské společnosti / rozhlas / televize / autorský zákon etc.
 - význam neprofesionálních aktivit
 - zájmová / spolková činnost
 - venkovské spolky
 - lokální tradice
 - cestovní ruch / identifikace
 - široká nabídka aktivit
 - hustá síť
 - zlepšující se zastaralé vybavení
 - dlouhodobě poddimenzována

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- významné instituce Praha / Brno
- nadregionální význam
 - festivaly
- památky
 - počet zpřístupněných se zvyšuje
 - počet návštěvníků klesá
 - atraktivitu zvyšují doprovodné programy
 - konkrétní objekty vykazují zvyšující se návštěvnost
 - cestovní ruch zajišťuje udržitelný rozvoj
- hrozby
 - globalizace
 - ztráta regionální / lokální identity
 - komercializace kulturního prostředí
 - unifikace vkusu

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- Státní kulturní politika 15/20
 - podpora kulturní identity / kulturní rozmanitosti / mezikulturního dialogu
 - rozvoj kreativity
 - práce s publikem
 - podpora přístupu ke kultuře a
 - rozvoj participativní kultury usnadňující sociální začlenění
 - uchování kulturního dědictví
 - využití kulturního dědictví / kulturních činností / služeb / statků pro rozvoj hospodářství a zvyšování konkurenceschopnosti
 - podpora mobility
 - využití nástrojů eCulture pro rozvoj kultury
 - podporu kulturních činností
 - poskytování veřejných kulturních služeb
 - vzniku kulturních statků

Úloha regionální politiky při podpoře kultury a ochrany památek

- literatura / zdroje

HOUŠKA, Petr a Zdenka PETRŮ. Cestovní ruch v působnosti orgánů EU. Praha: Oeconomica, 2010. ISBN 978-80-245-1645-5.

INDROVÁ, Jarmila a kol. Cestovní ruch: (základy). Vyd. 2., přeprac. Praha: Oeconomica, 2009. 122 s. ISBN 978-80-245-1569-4.

LITTOZ-MONNET, A. (2013). The European Union and culture: Between economic regulation and European cultural policy.

PSYCHOGIOPOULOU, E. (Ed.). (2016). Cultural governance and the European Union: protecting and promoting cultural diversity in Europe. Springer.

Strategie regionálního rozvoje 2007 – 2013

Strategie regionálního rozvoje 2014 – 2020

Státní kulturní politika 2015 - 2020

European commission, dostupné na <https://ec.europa.eu/>



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

